

Obsah

1921

Novoroční projevy prezidenta Masaryka	11
Prezident republiky o tak zvané diktatuře proletariátu	15
Úvodní slovo k Dějinám YMCA v Československé republice	23
Telegram paní Denisové k úmrtí Ernesta Denise	24
Hlučínská delegace u prezidenta republiky	25
Masarykův pozdrav všelegionářskému sjezdu	27
Prezident Masaryk čestným doktorem záhřebské univerzity	29
Telegram prezidenta republiky nově jmenovaným slovenským biskupům ..	30
List prof. Vejdovskému při odchodu na odpočinek	31
Rozhovor pro švédský list Göteborgs Morgonpost	32
List odstupujícímu ministrovi financí K. Englišovi	34
Projev pro propagační akci Československého červeného kříže	35
Italská delegace u prezidenta Masaryka	36
List k pohřbu popravených italských legionářů	37
List prof. J. Thomayerovi při odchodu na odpočinek	38
Švédský vyslanec u prezidenta Masaryka	39
Belgickému vyslanci při nástupní audienci	40
Odpověď rakouskému prezidentovi na list	41
Prezident Masaryk o Červeném kříži	42
Telegram paní Štanclové k úmrtí Václava Štancla	43
Odpověď delegaci sjezdu Republikánské strany čs. venkova	44
Odpověď sjezdu Ústřední jednoty hospodářských družstev	45
Rozhovor se zástupci československého tisku	46
Odpověď Československé straně socialistické na pozdrav ze sjezdu	48
Prezident Masaryk básníku Hviezdoslavovi	49
Dánskému vyslanci při nástupní audienci	50
Projev na výstavě Sdružení výtvarných umělců moravských	51
Oslava sedmdesátých narozenin Aloise Jiráska	52
List k slavnosti na paměť pobělohorských exulantů	53
Čtvrt století Husova fondu	54
Prezident Masaryk národnej roľníckej strane	55
Prezident Masaryk k výročí poprav na Staroměstském náměstí	56
Poselství prezidenta Masaryka dělnické Olympiádě	57

Telegram vůdci anglické Labour Party H. M. Hyndmanovi	58
Prezident Masaryk výkonnému výboru Výstavy družstevní práce	59
Prezident T. G. Masaryk americkým Čechoslovákům	60
Rozhovor pro francouzský list L'Intransigeant	61
Telegram Bance československých legií	63
Ze sovětského Ruska	64
Prezident Masaryk v Římě	67
Několik poznámek k Weyrově Soustavě československého práva státního	68
Oslava stého výročí narození Karla Havlíčka Borovského	70
Prezident Masaryk o pomoci Rusku	71
Prezident Masaryk o Slovenském národním divadle	73
Projev k předsednictvu neapolské sekce Italsko-československé ligy	74
K úmrtí jihoslovanského krále Petra	75
Uruguayský vyslanec u pana prezidenta	76
List A. Jiráskovi k sedmdesátým narozeninám	77
Světovému sionistickému kongresu na pozvání k účasti	78
Kongresu Svazu světového bratrství na pozvání k účasti	79
List Janu Vilímovi k padesátému výročí činnosti	81
Duch a úkol našich legií	82
Antimilitaristické obavy Rudého práva	84
Dar prezidenta republiky italskému králi	85
Odpověď College of the City of New York na pozdrav	86
Připomínka k zákonu z 12. srpna 1921 o osobních daních přímých	87
Připomínka k zákonu z 12. srpna 1921 o jmenování úředníků v kancelářské službě	89
Prezident Masaryk ve Slaném a Motyčíně	90
List prof. Jarníkovi při odchodu na odpočinek	92
List pána prezidenta Slovenskému denníku	93
Rozhovor pro francouzský list Le Petit Parisien	94
Rozhovor pro švédský list Aftonbladet	95
Připomínky prezidenta republiky k zákonu o úpravě cla na automobily	97
Cesta na Moravu, Slovensko a Podkarpatskou Rus	98
List ministerskému předsedovi J. Černému po návratu z cesty na Moravu, Slovensko a Podkarpatskou Rus	133
Prezident Masaryk k šedesátce dr. Scheinera	134
List Kostnické jednotě o repatriaci potomků českých exulantů	135
Prezident Masaryk v Plzni	136
Nový jihoslovanský vyslanec v Praze	139
Prezident Masaryk W. Steedovi k 50. narozeninám	140

Nový řecký vyslanec u prezidenta republiky	141
Politický antropomorfismus	142
Prezident republiky vyslanci dr. Osuskému	145
List do základního kamene pomníku padlých legionářů z Písecka	146
Prezident Masaryk v Jičíně	147
K pokusu o restauraci Habsburků v Maďarsku	152
Fetišismus miličního systému	155
Oslavy národního svátku 28. října	156
Nový německý vyslanec u pana prezidenta	160
Politický antropomorfismus	161
Kritika nekritické kritiky	162
K zahájení pravidelných styků s Polskem	164
Polskému vyslanci při nástupní audienci	166
List paní Országhové k úmrtí Pavla Országha-Hviezdoslava	168
Zaměstnanci velkostatků u prezidenta republiky	169
Telegram k úmrtí H. M. Hyndmana	171
Rozloučení Masaryka s americkým vyslancem Cranem	172
Prezident Masaryk o úkolech washingtonské konference	173
Japonský vyslanec u prezidenta	177
Rozhovor pro americký list Cleveland Plain Dealer	178
Vzpomínka na malostranský Sokol	180
Telegram jihoslovanskému králi k pojmenování 21. pěšího pluku skopljanského plukem Československým	181
Slovensko a papežská kurie	182
Slovenština	183
Ke schůzce československého a rakouského prezidenta v Lánech	184
Menšiny	186
Z politického filozofování Rudého práva	189
Nový americký vyslanec v Praze	191
Svaz československého důstojnictva u pana prezidenta	192
„Vlast“	193
Poselství Mezinárodnímu studentskému kongresu v Oxfordu	197
Zástupci německých učitelů u prezidenta Masaryka	198

1922

Nový rok na Hradě – poselství prezidenta republiky	205
Odpověď Čs. národnímu sdružení v Americe na pozdrav ze sjezdu	216
List lady Muriel Pagetové o britské pomoci Československu	217

Lužickosrbští pěvci u pana prezidenta republiky	218
Palacký nervózním zbabělcem?	219
Projev k delegaci Republikánské strany čs. venkova	222
Němci a naše zahraniční politika	224
Kolem prezidentova novoročního projevu	226
List paní Strouhalové k úmrtí prof. Čeňka Strouhala	229
Projev k delegaci 21. pěšího pluku Království SHS	230
List Václavu Burgerovi při odchodu na odpočinek	231
List redakci sborníku k 70. narozeninám Josefa Úlehly	232
Pomoc Rusku Evropou a Amerikou	233
Amnestie účastníkům komunistického puče z prosince 1920	246
Projev k deputaci Státního pozemkového úřadu	247
Český profesor a senátor	248
List ke jmenování čestným občanem Velké Prahy	250
Nelson a koalice	251
Rozhovor pro list Jövö	253
Poděkování Marii Gebauerové za knihu	256
List anglickému spisovateli F. Swinnertonovi o románě Čistá žena	257
Předmluva do sborníku Památce pětiletého výročí bitvy u Zborova	258
Odpověď F. Císařovi na blahopřání k 72. narozeninám	259
List arcibiskupovi Nathanu Söderblomovi do Uppsaly	260
List generálu Maurici Janinovi	261
Práce pro krále pruského	263
Následky smířlivosti	264
Odpověď na pozdrav z valného sjezdu Čs. národní demokracie	267
Ještě ke sjezdu národní demokracie	268
Odpověď rakouskému prezidentu M. Hainischovi na list a zásilku knih	273
Odpověď prezidentovi Prohibition Foundation na žádost o poselství americkému lidu proti alkoholismu	274
Odpověď generálnímu sněmu čs. menšin na pozdrav	275
Ještě poslanec Dyk	276
Pan prezident návštěvou ve vojenské tělocvičné škole	278
Odpověď prvnímu rakouskému vyslanci při nástupní audienci	279
Poslanec Kramář	280
Šéfovi polského státu	281
Projev při návštěvě Válečné školy v Praze	282
Slované po válce	283
Projev na prvním říšském sjezdu čs. vysokoškolských učitelů	300
List prof. Vatroslavu Jagićovi	304

Politický úpadek dr. Kramáře	305
Projev k deputaci sjezdu Čs. strany socialistické	307
Rozhovor pro list Berliner Börsen-Courier	308
Zborov (K pátému výročí památné bitvy)	312
Zborov	313
Předmluva ke knize Dějiny národohospodářských a sociálních nauk	314
Dr. Kramáře „Pět přednášek“ o zahraniční politice 1922	315
Ještě Kramářových „Pět přednášek o zahraniční politice“	326
Z rozhovoru pro list Neue Freie Presse	328
Otázka Rakouska	329
Odpověď na odpověď	333
List ministru národní obrany po polních cvičeních na Sedlčansku	338
Interview pro ruský berlínský list Vremja	339
K návštěvě Karla Horkého u prezidenta republiky	341
Telegram Herbertu Asquithovi k 70. narozeninám	342
Návštěva Semil a Turnova	343
Prezident republiky ve východních Čechách	346
Pan prezident T. G. Masaryk na Mělníce	349
Projev k deputaci sjezdu Čs. sociálně demokratické strany dělnické	350
Osvobozenská legenda (Černosotěnský pamflet)	352
Rozhovor pro list Prágai Magyar Hirlap	358
List MUDr. Ignáci Hajnovi k 60. narozeninám	360
Trocký se zavděčil národní demokracii	361
Pan prezident republiky na adresu slovenských biskupů	362
Projevy při oslavách 28. října	363
Politická beztaktnost	368
List Josefu Wohankovi k 80. narozeninám	369
List Leopoldu Heyrovskému k 70. narozeninám	370
Kritika české politiky	371
List francouzskému spisovateli Romainu Rollandovi	378
Javořina a naše zahraniční politika	379
List čs. vyslanci v Bělehradě po podepsání smlouvy s Královstvím SHS	380
Projev k delegaci Slovenské ľudové strany	381
Z rozhovoru prezidenta s deputací z Chebska	383
Telegram americkému prezidentu W. Wilsonovi k 66. narozeninám	385
Příspěvek k dějinám poměru bolševiků k Dohodě	386

Novoroční projev k pražskému diplomatickému sboru	391
List paní Rašínové po atentátu na Aloise Rašína	392
Telegram Louisi Legerovi k 80. narozeninám	393
List paní Burgerové k úmrtí dr. Václava Burgera	394
Vzpomínky na Švýcarsko	395
List paní Heydukové k úmrtí Adolfa Heyduka	399
Odpověď prvnímu maďarskému vyslanci při nástupní audienci	400
List Janu Malypetrovi po úmrtí Aloise Rašína	401
Valnému shromáždění Ústředního svazu čs. studentstva na pozvání k účasti	403
List Josefu Holečkovi k 70. narozeninám	404
List Lewisu Einsteinovi o zřízení Amerického ústavu pro slovanská studia v Praze	405
Odpověď Hanáckému pěšímu pluku č. 6 na pozdrav z oslavy 5. výročí bitvy u Bachmače	406
Poselství dětem Spojených států amerických	407
Interview pro maďarský list Budapesti Hirlap	408
Rozhovor pro švédský list Social-Demokraten	410
Ministerský předseda Švehla a tak zvaná osvobozenská legenda	412
Návštěva Domažlic a Klatov	414
Odpověď na nabídku čestného předsednictví výroční konference The American Humane Association	416
Rozhovor pro Neues Wiener Tagblatt	417
Prezident republiky v lázních Poděbradech	419
Poděkování za projevy soustrastí k úmrtí Charlotty Masarykové	421
Odpověď prvnímu bulharskému vyslanci při nástupní audienci	422
Členové Mezinárodní parlamentní konference u pana prezidenta	423
Řeč při promoci čestným doktorem teologie Husovy bohoslovecké fakulty evangelické	424
List F. Pantůčkovi k 60. narozeninám	427
List pro putovní lidovou názornou školu na Podkarpatské Rusi	428
Nástupní audience litevského vyslance	429
Odpověď pana prezidenta republiky legionářům	430
Interview pro americký list Boston Advertiser	431
List generálu E. Mittelhauserovi k 50. narozeninám	432
List k úmrtí amerického prezidenta W. Hardinga	433
Telegram k úmrtí prof. Vatroslava Jagiće	434
Zájezd na Slovensko	435

Armádě	438
List Mezinárodnímu sjezdu středoškolských profesorů	440
Druhá cesta prezidenta Masaryka po Slovensku	441
List Augustinu Sedláčkovi k 80. narozeninám	445
List pro zvláštní číslo L'Illustration économique et financi?re	446
Odpověď ministru národní obrany F. Udržalovi na pozdrav z manévrů	448
Vlastnoruční list pro sborník Mémorial des Alliés	449
Nástupní audience papežského nuncia Msgr. Marmaggiho	450
Zástupci obchodnictva u prezidenta republiky	451
Projev k deputaci sjezdu československých evangelíků	452
Rozhovor pro The Sunday Times	453
Prezident republiky k úmrtí arcibiskupa dr. Stojana	455
Cesta do Francie, Belgie a Velké Británie	456
List Československé obci sokolské	494
Oslavy pátého výročí samostatnosti 28. října 1923	495
Odpověď novému vyslanci Království SHS při nástupní audienci	502
Odpověď na anketu newyorského deníku The World „V co doufat pět let po příměří?“	503
List Karlu Kálalovi při odchodu na odpočinek	504
List Václavu Němcovi k 25. výročí činnosti v Obchodní a živnostenské komoře v Praze	505
Prezidentova kritika návrhů na Žižkův pomník	506

Příloha

Záznam ze dne 3. ledna 1923	507
---------------------------------------	-----

Dubia

Intervenční legenda	511
A ještě „intervenční legenda“	517
Nová svědectví k intervenční legendě	519
Tož ještě „intervenční legenda“	522
Politická noetika a etika	524
Dr. Borský a Národní politika	525

Soupis textů z původního vydání Cesty demokracie, které nebyly do této reedice zařazeny	527
Soupis nově zařazených textů do tohoto vydání Cesty demokracie II	530
Nástupní audience diplomatů v letech 1921–1923	532
Ediční poznámka	533
Jmenný rejstřík	539